

MORE

Ο πολυλειτουργικός ρόλος της γυναίκας ως κινητήρια δύναμη
κλειδί για την αγροτική ανάπτυξη

2021-1-ES01-KA220-ADU-000035117

MORE ερευνητική μελέτη για την
πολυλειτουργικότητα των γυναικών της υπαίθρου ως νέες
παράδειγμα αγροτικής ανάπτυξης

Μια ανάλυση των προσεγγίσεων συν-δημιουργίας και
συμμετοχής της κοινότητας για την ενίσχυση του ρόλου του
αγροτική γυναίκα

itsolutions
for all

ecca

circle

SOUTH-EAST
EUROPEAN
RESEARCH
CENTRE
SEERC

DEMOS
LELE

IHF

IDP
European Consultants

KLEINON

Δείκτης

Έννοια συν-δημιουργίας	3
Online και offline εργαλεία	4
Καλές πρακτικές	5
Βιβλιογραφία	8

Έννοια συν-δημιουργίας

Η έννοια της συν-δημιουργίας αποκτά όλο και μεγαλύτερη αξία με την πάροδο του χρόνου. Αυτή η έννοια συνδέεται με διαδικασίες ενεργού συνεργασίας πολιτών μεταξύ διαφορετικών ομάδων συμφερόντων. Στόχος του είναι η αναζήτηση στρατηγικών για το σχεδιασμό παρεμβάσεων προκειμένου να ανταποκριθούν σε κοινωνικά προβλήματα ή ανάγκες (Jirón, 2015). Για να γίνει αυτό, επικεντρώνονται στις διαδικασίες δημιουργίας αγαθών και υπηρεσιών. Σύμφωνα με τις διαφορετικές κοινωνικές πραγματικότητες που βρίσκουμε, η συν-δημιουργία μας επιτρέπει να ενισχύσουμε τις ικανότητες καθενός από τους εμπλεκόμενους στο έργο, να εδραιώσουμε την εδαφική διακυβέρνηση με γνώμονα τις κοινωνικές και πολιτιστικές αξίες της περιοχής και να δημιουργήσουμε κατάλληλα κανάλια για να ανταποκριθούμε. ανάγκες (Bocanegra et al, 2017).

Αυτή η έννοια διαφέρει από άλλες, όπως η «συμπαράγωγη» στο ότι η εμπλοκή των διαφορετικών παραγόντων δεν περιορίζεται αποκλειστικά στην εκτέλεση των ενεργειών, αλλά και στη φάση σχεδιασμού τους (Vaz-Álvarez et al, 2021). Συνεπώς, για να έχει αξία μια μεθοδολογία συνδημιουργίας, πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Οι απόψεις και οι ιδέες ανταλλάσσονται σε χώρους συζήτησης.
- Ο στόχος του έργου πρέπει να είναι κοινός από όλους τους εμπλεκόμενους.
- Τα οφέλη λαμβάνονται από την ομάδα-στόχο.
- Προωθείται η προώθηση του κοινωνικού μετασχηματισμού και η εκμάθηση δημοκρατικών αξιών.

Όσον αφορά τις μεθοδολογικές πτυχές και τις συγκεκριμένες στρατηγικές από την προοπτική της συνδημιουργίας, ξεχωρίζουν τα ακόλουθα σημεία (Ricco et al, 2021):

- Η ανάλυση των αναγκών συγκεντρώνεται γύρω από μια περιοχή με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και κριτήρια καθορισμένα,
- Η κοινότητα και τα ενδιαφερόμενα μέρη πρέπει να συμμετέχουν σε όλες τις φάσεις του έργου (π.χ. συμμετοχική αξιολόγηση, σχεδιασμός και υλοποίηση),
- Προωθούνται χώροι και δυναμική ανταλλαγής μεταξύ των μελών της κοινότητας.

Σήμερα, η μεθοδολογία συν-δημιουργίας έχει μεταφερθεί σε πολλούς τομείς, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης και της κοινωνικής καινοτομίας. Βρήκαμε πολυάριθμες περιπτώσεις έργων συνδημιουργίας σε αγροτικές περιοχές όπου ένας από τους όρους που επαναλαμβάνεται σε πολλά από τα παραδείγματα που αναλύθηκαν είναι "Ψηφιακά Κόμβοι".

Ορισμένες μελέτες έχουν διερευνήσει τα πλεονεκτήματα της τεχνολογίας σε αγροτικές περιοχές, επιτρέποντάς τους να συνδέονται καλύτερα και να καταπολεμούν τις προκλήσεις της ύπαρξης σε απομονωμένες ή απομακρυσμένες περιοχές (Kaur, 2019). Η έννοια του "Rural Digital Hub" δεν είχε μεγάλη επίδραση στη βιβλιογραφία. Ωστόσο, οι ψηφιακοί κόμβοι αποκτούν μεγαλύτερη σημασία στον ακαδημαϊκό κόσμο. Ακόμα κι έτσι, ο ορισμός δεν είναι απολύτως σαφής αφού ο ορισμός του όρου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα χαρακτηριστικά του «ψηφιακού κόμβου» στον οποίο αναφερόμαστε. Σε γενικό επίπεδο, μπορούμε να συσχετίσουμε αυτή την έννοια με την ιδέα των ψηφιακών συνεργατικών κοινοτήτων μάθησης. Βρήκαμε κάποια κοινά χαρακτηριστικά μεταξύ των διαφορετικών παραδειγμάτων των "Rural Digital Hubs" που αναλύθηκαν που μπορούν να μας βοηθήσουν να ορίσουμε αυτές τις ψηφιακές κοινότητες μάθησης (Villar-Urbe, 2019):

- Φυσικοί ή διαδικτυακοί χώροι που προσφέρουν υπηρεσίες σε μια κοινότητα,
- Εμπλέκονται διαφορετικοί παράγοντες (κοινότητα, ενδιαφερόμενα μέρη, κοινωνικές οντότητες κ.λπ.),
- Είναι χώροι ανταλλαγής πληροφοριών, συζητήσεων, διαλόγου, ιδεών και απόψεων,
- Στόχος του είναι η ένταξη των ευάλωτων ομάδων,
- Προσπαθούν να γεφυρώσουν το ψηφιακό χάσμα,
- Δημιουργούνται χώροι εργασίας δικτύου.

Online και offline εργαλεία

Η συνεργατική εργασία απαιτεί ατομική και συλλογική προσπάθεια για την επίτευξη ενός κοινού στόχου. Υπάρχουν διαδικτυακές και εκτός σύνδεσης τεχνικές, δυναμικές και όργανα που διευκολύνουν τη συνεργατική και συλλογική εργασία και είναι κοινά μεταξύ των συμμετεχόντων και των μελών των «Rural Digital Hubs». Παρακάτω παραθέτουμε και ορίζουμε μερικά από αυτά τα εργαλεία (Hernández & Guarate, 2017):

- *καταιγισμός ιδεών*: ομαδική τεχνική για τη λήψη ιδεών για ένα συγκεκριμένο θέμα, έργο ή προβληματική κατάσταση,
- *World Cafe*: τεχνική δομημένης συζήτησης που επιτρέπει την ανταλλαγή γνώσεων για ένα θέμα σε μικρές ομάδες,
- *Παιχνίδι ρόλων*: τεχνική παιχνιδιού ρόλων που περιλαμβάνει συγκεκριμένες συμπεριφορές, ασυνείδητες ή συνειδητές, που πρέπει να εκπροσωπούνται σε έναν υιοθετημένο ρόλο,
- *Εννοιολογικός χάρτης*: τεχνική που χρησιμοποιείται για να συνοψίσει και να απεικονίσει όλα τα μέρη που εμπλέκονται σε ένα ζήτημα και τις συνδέσεις τους,
- *Διήγηση μύθων*: τεχνική επικοινωνίας (π.χ. καλές πρακτικές, ιστορίες επιτυχίας κ.λπ.). Αυτή η τεχνική βοηθά στη δημιουργία μεγαλύτερης δέσμευσης,

- *Δέντρο προβλημάτων*: τεχνική επίλυσης προβλήματος ή προβλήματος. Τα διάφορα στοιχεία της ερώτησης είναι διατεταγμένα κατακόρυφα, προοδευτικά με λεπτομέρειες καθώς προχωρά η ερώτηση προς επίλυση,
- *Φίλιπς 66 και 22*: συζήτηση σε μικρές ομάδες για ανταλλαγή και παρουσίαση των ιδεών τους για ένα συγκεκριμένο μέρος ενός θέματος, ενός θέματος, προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα. Μόλις τελειώσει η αρχική δυναμική της συζήτησης, τα συμπεράσματα παρουσιάζονται στη συνεργατική κοινότητα εργασίας. Αυτό μπορεί να γίνει σε μικρές ομάδες ή σε ζευγάρια.

Καλές πρακτικές

Ως έργα συνδημιουργίας νοούνται εκείνα των οποίων η δραστηριότητα βασίζεται στην αρχή της συλλογικής συμμετοχής για την ανταπόκριση σε ένα πρόβλημα ή ανάγκη. Ακολουθούν ορισμένα παραδείγματα έργων συνδημιουργίας στο αγροτικό πλαίσιο εντός του ευρωπαϊκού πλαισίου:

Τίτλος συνδημιουργίας	Entrepreneurial Rural Woman/ Entrepreneur Rural Women
Λέξεις-κλειδιά (μετα-ετικέτα)	Γυναικεία επιχειρηματικότητα, χάσμα φύλων, ερήμωση
Παρέχεται από	Human Smart LAB
Περιγραφή	

Αυτό το έργο στοχεύει στην προώθηση της γυναικείας επιχειρηματικότητας με την προώθηση οικοσυστημάτων που επιτρέπουν τη δημιουργία νέων ευκαιριών στον αγροτικό κόσμο. Με στόχο τη μείωση του χάσματος των φύλων, την προώθηση της βιωσιμότητας και τη μείωση της ερήμωσης των αγροτικών περιοχών, το έργο αυτό προτείνει, κατά προτεραιότητα, την παρέμβαση στον τομέα της γυναικείας και τεχνολογικής επιχειρηματικότητας σε μια προσπάθεια επίτευξης ενός πιο αποτελεσματικού, δημιουργικού οικονομικού οικοσυστήματος σε αυτό το πλαίσιο. Μεταξύ των δράσεων του έργου, προορίζεται

δημιουργία ενός σημείου συνάντησης για γυναίκες επιχειρηματίες και επιχειρηματίες με στόχο την προώθηση των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών γυναικών στις αγροτικές περιοχές μέσω ΤΠΕ, την προώθηση της ψηφιακής ανάπτυξης, την ενθάρρυνση της εμπλοκής διαφορετικών τομέων και τη δημιουργία φυσικών χώρων για συνάντηση και διάλογο εικονικά μέσω της δημιουργίας αγροτικών κόμβων. Μεταξύ των δράσεων του έργου είναι: διάγνωση της γυναικείας επιχειρηματικότητας και του ψηφιακού χάσματος των φύλων στις αγροτικές περιοχές, ο καθορισμός των αναγκών και των ευκαιριών των γυναικών, η δημιουργία εργαστηρίων συν-δημιουργίας για την ανάπτυξη HUB για γυναίκες επιχειρηματίες στην οριοθετημένη αγροτική περιοχή δοκιμές στα διάφορα HUB που είναι εγκατεστημένα στην επικράτεια της Ανδαλουσίας.

Σύνδεσμος παραπομπής (αν υπάρχει)

<https://humansmartlab.org/mujeremprededora/>

Τίτλος συνδημιουργίας	RURITAGE Κληρονομιά για την αγροτική ανάπτυξη
Λέξεις-κλειδιά (μετα-ετικέτα)	Αγροτική ανάπτυξη, κοινωνική καινοτομία, πολιτιστική κληρονομιά
Περιγραφή	
<p>Αυτό το έργο στοχεύει στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης μέσω της βελτίωσης της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των αγροτικών περιοχών. Ο κύριος στόχος είναι η αγροτική ανάπτυξη. Για το σκοπό αυτό, οι δράσεις της επικεντρώνονται στην ανάπτυξη και μεταφορά δεξιοτήτων και ικανοτήτων, σε ένα κοινοτικό πλαίσιο όπου διαφορετικοί παράγοντες και τοπικές κοινότητες εμπλέκονται σε μια συμμετοχική διαδικασία διαχείρισης της κληρονομιάς. Ομοίως, ευνοούνται νέες μορφές συνεργασίας όπου προωθείται η ανάπτυξη ικανοτήτων και η προσέγγιση αμοιβαίας μάθησης μεταξύ μοντέλων αναφοράς. Αυτό το τετραετές έργο προσδιορίζει έξι συστηματικούς τομείς καινοτομίας ως παραδείγματα για στρατηγικές αναγέννησης με βάση την κληρονομιά: προσκύνημα, τοπικό φαγητό, μετανάστευση, τέχνες και φεστιβάλ, ανθεκτικότητα και τοπίο. Οι δραστηριότητες και οι δράσεις που πραγματοποιούνται στοχεύουν να καταλήξουν σε ένα σύνολο εργαλείων και υπηρεσιών για τις αγροτικές κοινότητες για την προώθηση στρατηγικών αναγέννησης με επικεφαλής την κληρονομιά. Μεταξύ των αποτελεσμάτων που προέκυψαν σε όλο το έργο είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Δημιουργία μιας διαδραστικής ιστοσελίδας που δημιουργήθηκε από έναν άτλαντα εδαφών που προκύπτει από αλληλεπιδράσεις μεταξύ ανθρώπων και του τοπίου (RURITAGE Atlas). ● Ένα περιγραφικό σύνολο καλών πρακτικών και καινοτόμων λύσεων για την αγροτική αναγέννηση (RURITAGE Replicator Tool Box & My Cult-Rural Toolkit). ● Μεγάλη ποικιλία εργαλείων για την προώθηση της αλλαγής και τη συλλογή απαντήσεων από τις αγροτικές κοινότητες (RURITAGE Serious Games kit, DSS, Regeneration Guidelines). ● Ενθαρρύνετε την αλληλεπίδραση των ανθρώπων με το αγροτικό τους τοπίο (RURITAGE Troubadour). 	
Σύνδεσμος παραπομπής (αν υπάρχει)	https://www.ruritage.eu/project/

Τίτλος συνδημιουργίας	Rural 3.0 Service Learning for Rural Development Service Learning for Rural Development (RURASL)
Λέξεις-κλειδιά (μετα-ετικέτα)	Υπηρεσίες-μάθηση, κοινωνική επιχειρηματικότητα, αγροτικές κοινότητες
Περιγραφή	
<p>Ο στόχος αυτού του έργου είναι να προωθήσει την ανάπτυξη δεξιοτήτων και γνώσεων για την προώθηση αλλαγών στο αγροτικό πλαίσιο. Μέσω καινοτόμων διδασκαλιών, όπως η μεθοδολογία διδασκαλίας με υπηρεσιακή μάθηση, στόχος είναι να τονωθεί η κοινωνική επιχειρηματικότητα μεταξύ καθηγητών πανεπιστημίου και αγροτικών φορέων μέσω της διακρατικής συνεργασίας μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αγροτικών εταιριών. Μεταξύ των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του έργου είναι: η απόκτηση ανάλυσης των αναγκών που εντοπίστηκαν στην ομάδα δικαιούχων στις οκτώ συμμετέχουσες χώρες (Ισπανία, Πορτογαλία, Κροατία, Γερμανία, Λιθουανία, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Ιταλία), πρακτικές περιπτώσεις και καλές πρακτικές κοπής - τεχνολογία αιχμής στις αγροτικές περιοχές</p> <p>εκπαίδευση σε υπηρεσίες μάθησης, μάθημα μάθησης υπηρεσιών και κοινωνικής επιχειρηματικότητας και συναντήσεις μεταξύ ατόμων και ομάδων με στόχο την ανταλλαγή και την οικοδόμηση γνώσης με βάση τις εμπειρίες τους (Hubs).</p>	
Σύνδεσμος παραπομπής (αν υπάρχει)	https://galsinma.org/otros-proyectos/rurasl-es

Βιβλιογραφία

- Bocanegra, L., Toscano, M., & Delgado Anés, L. (2017). Συνδημιουργία, συμμετοχή και δίκτυα κοινωνικό για να γράψει ιστορία. Επιστήμη με και για την κοινωνία. *Ιστορία και Κοινωνική Επικοινωνία*, 22(2), 325–346.
- Hernández, CA, & Guarate, AY (2017). *Διδακτικά μοντέλα: Για καταστάσεις και πλαίσια Μάθηση* (146). Εκδόσεις Narcea.
- Jirón, P. (2015). «Από τη συμμετοχή στη συνδημιουργία Νέοι τρόποι σκέψης παρεμβάσεις για τη βελτίωση της αστικής/οικιστικής διαβίωσης.» Στο: *Materia Architectura*, nº 12, Santiago: Universidad San Sebastián. σελ. 66–75.
- Kaur, H. (2019). Ψηφιοποίηση της εκπαίδευσης: Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. *Διεθνές περιοδικό εφαρμοσμένης έρευνας*, (3), 286–288.
- Riccò, I., Deusdad, B., & Djurdjevic, M. (2021). Συνδημιουργία υπηρεσιών φροντίδας: η Εμπειρία έργου SoCaTel (H2020). *Κοινωνικό Περιοδικό Prisma*, (32), 224–243. <https://efectocolibri.com/la-importancia-de-la-co-creacion-para-crear-impacto-positivo/> Vaz-Álvarez, M., Fieiras-Ceide, C., & Túnhez-López, M. (2021). Εμπειρίες συνδημιουργίας σε European Public Service Media: Vision and Trends. *adComunica*, 71–84. Villar-Urbe, AM (2019). Συνδημιουργία και αγροτικότητα, δίδυμο για την οικοδόμηση εδαφών βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς. *Τρέχοντα Έγγραφα*, 235–259.